

Persdossier
« Van Pompeï tot Mariemont » - Een nieuw paviljoen voor de fresco's van Boscoreale

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

KONINKLIJK MUSEUM VAN MARIEMONT | 25.06 > 26.06.2022

INHOUDSTAFEL

Persbericht	3
De fresco's van Boscoreale:	
Geschiedenis, restauratie en nieuwe scenografie	4
De partners.	7
Rond de inhuldiging van het nieuwe paviljoen	9
Praktische informatie en contacten	10
Het Koninklijk Domein en Museum van Mariemont en de nieuwigheden van 2022	12

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

VAN POMPEÏ TOT MARIEMONT – DE FRESCO'S VAN BOSCOREALE

Aan het einde van een kolossale werf worden de fresco's van Boscoreale opnieuw tentoongesteld in de zalen van het Koninklijk Museum van Mariemont. Deze meesterwerken van de oude Romeinse schilderkunst dateren van de 1e eeuw VC en zijn afkomstig uit een luxueuze landelijke villa ontdekt in Boscoreale, niet ver van de Vesuvius en Pompeï. Het onderzoek van deze Romeinse villa leverde uitzonderlijke muurschilderingen op, die vandaag verspreid zijn over 's werelds grootste musea, zoals het Louvre in Parijs en het Metropolitan Museum in New York.

De panelen die in Mariemont bewaard zijn gebleven, maken deel uit van de meest indrukwekkende en zijn sinds 2020 erkend als "**Geklasseerde schat van de Fédération Wallonie-Bruxelles**". Deze fresco's werden aangekocht door Raoul Warocqué in 1903 en werden recent grondig gerestaureerd door het Centrum voor Romeinse Muurschilderingen van de Stad Soissons. Tientallen experts werden gemobiliseerd voor dit ambitieuze project, dat gefinancierd werd door het Fonds Baillet Latour, met de steun van de Koning Boudewijn Stichting.

De gerestaureerde schilderijen hebben een plaats gevonden in een nieuw paviljoen met strakke lijnen en majestueuze volumes, een ontwerp van de architecten van Studio SNCDA. De scenografie is resoluut hedendaags en herinterpreteert de ruimtes van de Romeinse villa met een subtiel perspectief- en lichtspel. **Deze nieuwe presentatie kan je vanaf 25 juni 2022 ontdekken in het Koninklijk Museum van Mariemont.**

Professor **Massimo Osanna, Algemeen Directeur van de Italiaanse musea** en erebestuurder van het archeologisch park Pompeï is de eregast van Mariemont en zal aanwezig zijn op de persconferentie op 24 juni in de voormiddag.

Op 25 en 26 juni 2022 wordt een weekend vol activiteiten georganiseerd

Zaterdag 25 juni

14h30-18u: **ontmoeting** met de culturele bemiddelaars in de zalen (gratis en zonder reservatie).

14h-16u: **artistieke workshop** met de creatie van een sjabloon met frescomotief. 4,5€ / persoon (reservatie verplicht: sp@musee-mariemont.be).

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

Zondag 26 juni

10u30: **conferentie** van Prof. Alexandra Dardenay (Université Toulouse Jean Jaurès) gereserveerd voor de Vrienden van Mariemont.

14h-16u: « Les fresques Kesako ? » - **Bezoek, workshop en vieruurtje** voor families (4,5€ / volwassene en 2.5€ / kind; reservatie verplicht: sp@musee-mariemont.be).

Ter gelegenheid van de opening van het nieuwe paviljoen stelt het Koninklijk Museum van Mariemont met fierheid een **speciale editie van de museumPASSmusées** voor. Deze kaart is te koop van 1 juni tot 31 december 2022.

DE FRESCO'S VAN BOSCOREALE: GESCHIEDENIS, RESTAURATIE EN NIEUWE SCENOGRAFIE

GESCHIEDENIS

De fresco's van Boscoreale werden ontdekt in 1900, tijdens opgravingen onder leiding van Vincenzo De Prisco op het territorium van de gemeente Boscoreale, **aan de voet van de Vesuvius**. Ze sierden er de muren van een luxueuze landelijke villa, bekend als die "van Publius Fannius Synistor", naar de naam van een van de veronderstelde eigenaren. Ze getuigen van een grote verfijning, dateren van midden 1e eeuw v.C., stellen architecturale decors voor en spelen met perspectief, kenmerkend voor de Pompeïsche 2e stijl.

Na hun ontdekking werden de schilderijen snel weggenomen van de muren om per opbod verkocht te worden. De verkoop vindt plaats in Parijs in 1903 en bedraagt **46 uitzonderlijke fresco's**. Niet minder dan negen kopers verdelen de schat. Op aanraden van zijn vriend, historicus Franz Cumont, **koopt Raoul Warocqué acht panelen** die samen een van de belangrijkste antieke muurschilderingen zijn. Raoul Warocqué is een van de grootste aankopers, samen met **het Louvre en het Metropolitan Museum in New York**.

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

Drie dagen na de verkoop worden de fresco's naar Mariemont gebracht. Eerst worden ze tentoongesteld in een klein paviljoen in het park, voor ze onderdak vinden in een van de nieuwe vleugels van het **kasteel**, die ingericht werden tussen 1909 en 1914. Ze worden voor het eerst gerestaureerd in 1952 door het *Istituto Centrale per il restauro (ICR)* van Rome. In 1975 worden ze voorgesteld in een **kleine ruimte** die op maat werd ingericht, naar aanleiding van de bouw van het nieuwe museum.

In 2007 wordt de aanwezigheid van **veranderingen** vastgesteld en overweegt men een **nieuwe restauratie**. Deze operatie wordt uitgevoerd tussen 2016 en 2019 door het Centre d'Étude des Peintures murales romaines van Soissons (CEPMR). Er wordt tegelijk een nieuwe scenografie ontworpen door de kunstenaar Richard Venlet en de Brusselse architectenstudio SNCDA. Op 3 juni 2020 worden de fresco's geklasseerd als "**Schat van de Fédération Wallonie-Bruxelles**".

RESTAURATIE

De restauratiewerf heeft **meer dan drie jaar** in beslag genomen. Het werk werd in 2016 toevertrouwd aan het CEPMR, een van de meest gereputeerde en ervaren laboratoria, en beantwoordde aan de noodzaak om de bewaringsproblemen op te lossen die veroorzaakt werden door **vorige restauratiewerken**.

Reeds in 1900 werden de fresco's volgens de toenmalige gebruiken op **eikenhouten lijsten** aangebracht. De versieringen waren vóór de verkoop in 1903 ingrijpend getouchéerd. Latere ingrepen zouden het **picturale oppervlak nog verder veranderen**. De destijds gebruikte producten waren niet verenigbaar met de oorspronkelijke materialen, en wijzigden met name de kleuren. De houten steun had scheuren en vervormingen veroorzaakt.

De werkzaamheden van het CEPMR bestonden dus in de eerste plaats in het "de-restaureren" van **de schilderijen**. In 2017 werden de fresco's van hun **oude dragers verwijderd**. Vervolgens werden ze overgebracht op gelamineerde honingraatpanelen van

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

aluminium. Deze lichtere dragers voldoen aan de huidige conserveringseisen en bieden meer museografische mogelijkheden.

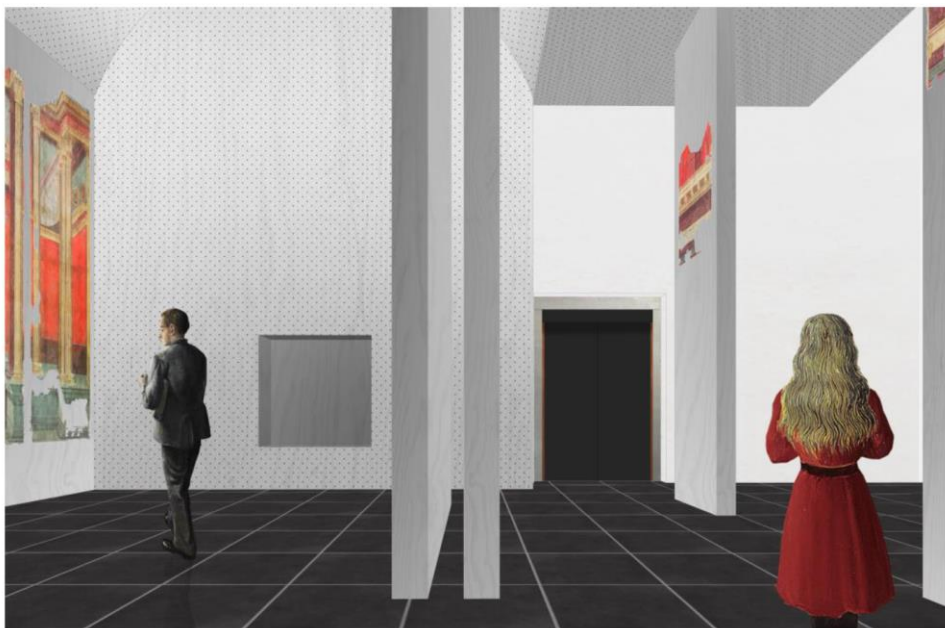
De bewerking werd voortgezet met verschillende **behandelingen van de verflaag**. Moderne toevoegingen, camouflage en slijtage van de polychromie werden verwijderd door reiniging met gels en oplosmiddelen. De ophogingen werden opnieuw aangebracht en de oude vullingen werden behandeld. Gaatjes werden getoucheerd met de **stippeltechniek**.

Dankzij deze ultramoderne restauratie zijn de schilderijen nu gestabiliseerd. Zij **hebben hun oorspronkelijke uiterlijk, glans en materialiteit teruggekregen**. Het overmatige overschilderen uit het verleden heeft plaatsgemaakt voor een uiterst verfijnde maar waarneembare retouche, waarbij alle geldende deontologische regels in acht zijn genomen.

NIEUWE SCENOGRAFIE

De restauratie van de fresco's maakt het mogelijk ze in een nieuw licht te ontdekken. Deze opwaardering verdiende te worden uitgebreid met een nieuwe scenografie. De studio SNCDA en Richard Venlet werkten aan een bezoekersparcours dat de ruimtes van de oude villa en de oorspronkelijke expositieruimtes van de fresco's zou weerspiegelen.

De uitdaging was om de fresco's opnieuw in te zetten in een meeslepende ruimte, een echte capsule die een unieke ervaring biedt aan de bezoekers. De keuze van de materialen en de verlichting dragen volledig bij aan de creatie van deze sfeer.

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

Studio SNCDA en Richard Venlet hebben blijk gegeven van een grote belangstelling voor de geschiedenis van de fresco's, vanaf hun tentoonstelling in de oude villa tot hun laatste restauratie. Zij hebben ook rekening gehouden met de architectuur van het museum en de geest van de ontwerper, Roger Bastin. Zo hebben zij een vernieuwende scenografie tot stand gebracht die de ruimtes van de villa van Boscoreale op subtiele wijze herinterpreteert.

De ruimte maakt een indruk van eenvoud door de strakke lijnen, het lichtspel, de majestueuze volumes, de licht gestructureerde oppervlakken, de sobere kleuren... Een werk op zich dat zijn bestaansreden niet verloochent: deze uitzonderlijke fresco's uitvergrooten en verfraaien.

DE PARTNERS

Het Koninklijk Domein en Museum van Mariemont houdt eraan om alle partners te bedanken die hen begeleid hebben in de realisatie van dit grote project.

De Koninklijke Vriendenkring van Mariemont, vzw,
+32(0)4 67 05 24 92 / amis@musee-mariemont.be

Prométhéa

Vereniging voor de Promotie van Kunst en Erfgoed,
vzw, <http://www.promethea.be/>
+32(0)2 560 21 76 / communication@promethea.be

Ethias verzekeringen
www.ethias.be / 061 23 21 89

Le Vignoble du Chant d'Éole
<https://www.chantdeole.be/> Het restaurant: +32(0)460/97 07 22
De boetiek: +32(0)65/22 05 00
Grand'Route, 58, 7040 Quévy-le-Grand

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

L'école des sciences et des métiers du secteur vert – Institut Technique Horticole van Gembloux
ith-gembloux.be / Rue Entrée Jacques, 31a – 5030 Gembloux / ithgembloux@gmail.com / 081 625 390 of 081 625 394

**MUSEUM
PASS
MUSÉES**

Museumpass
museumpassmusees.be/
info@museumpassmusees.be

APPA-CEPMR – Association Pro Pictura Antiqua - Centre d'Étude des Peintures Murales Romaines
Abbaye Saint-Jean-des-Vignes
Impasse du Commandant Gérard
02200 Soissons / Tel.: 03 23 74 58 34 / appa.cepmr@free.fr

Richard Venlet & Studio SNCDA – Société Nationale de Conception d'Architecture
Onderwijsstraat, 91 B-1000 Brussel
+32 2 512 46 99 / info@sncda.eu

De restauratie werd mogelijk gemaakt dankzij een uitzonderlijk mecenaat van het Fonds Baillet Latour, bekomen dankzij de Koning Boudewijnstichting

De **Koning Boudewijnstichting** is een stichting van openbaar nut die projecten of mensen steunt die werken aan een betere samenleving. Zij zet zich al meer dan 30 jaar in voor het behoud en de bescherming van ons erfgoed. Het Erfgoedfonds verwerft kunstwerken en historische documenten die het bevordert en voor iedereen toegankelijk maakt. Met de hulp van talrijke mecenasen heeft het Fonds in de loop der jaren een rijke collectie kunnen aanleggen. Mecenasen kunnen met hun vragen en wensen of voor advies over de uitvoering van hun project terecht bij het Centrum voor Filantropie van de Stichting. De verschillende mogelijkheden en instrumenten worden dan samen onderzocht. Zo heeft het **Fonds Baillet Latour** de handen ineengeslagen met de Koning Boudewijnstichting voor de praktische organisatie van haar oproep tot het indienen van projecten.

Koning Boudewijnstichting, www.kbs-frb.be /
www.patrimoine-frb.be
Contactpersoon:
Anne De Breuck, Erfgoedfonds: debreuck.a@kbs-frb.be, +32 2 549 61 54

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

Fonds Baillet Latour <https://www.fondsbailletlatour.com>
Contactpersonen:
Benoit Loore, Directeur: benoit.loore@iblf.be
Guy van Wassenhove, Conservator: guy.vanwass@gmail.com
Margarida Barbosa, Project Manager: margarida.barbosa@iblf.be

RONDE INHULDIGING VAN HET NIEUWE PAVILJOEN

Activiteiten voor het publiek

VOOR DEZE ACTIVITEITEN IS RESERVATIE VERPLICHT bij de Dienst voor Culturele Mediatie: + 32 64 27 37 84 of mediation@mariemont.be

Vanaf de inhuldiging zal het nieuwe fresco-paviljoen zijn uitgerust met nieuwe mediatietechnieken, waaronder een verlicht model en een interactieve terminal. Tal van educatieve inhoud wordt beschikbaar voor bezoekers.

De eregenodigde van dit inhuldigingsweekend

In het kader van de inhuldiging van het nieuwe paviljoen is **Professor Massimo Osanna onze eregast**. Hij zal voor de gelegenheid een inhuldigingsconferentie geven die geïnspireerd is op zijn laatste boek, waar hij ons de rijkdom van de ontdekkingen onder zijn leiding in Pompeï voorstelt.

Massimo Osanna is een gerenommeerde Italiaanse archeoloog en stond 6 jaar lang, van 2014 tot 2020, **aan het hoofd van het archeologisch park van Pompeï**. Vandaag is hij **Algemeen Directeur van alle musea van Italië** voor het Ministerie van Cultuur.

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

Limited edition van de MuseumPass in de kleuren van de fresco's van Boscoreale (1 juni – 31 december 2022)

Ter gelegenheid van de inhuldiging van het nieuwe paviljoen, stelt het Koninklijk Domein en Museum van Mariemont met fierheid de realisatie van een limited edition van de MuseumPass voor.

Deze kaart werd speciaal versierd met de motieven van de fresco's en is te koop in Mariemont van 1 juni tot 31 december 2022.

Deze "Speciale MuseumPass met fresco's van Boscoreale" geeft toegang tot dezelfde voordelen als de niet-beperkte reeksen. Hij is te koop aan hetzelfde tarief en stelt dezelfde inschrijvingsvoorwaarden bij MuseumPass.

Achetez votre
PASS MUSÉES
EN ÉDITION LIMITÉE
du Domaine et Musée
royal de Mariemont

En vente au Musée
royal de Mariemont

MUSEUM
PASS
MUSÉES
LIMITED EDITION

OFFRE
TEMPORAIRE

MARIE MONT FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

PRAKTISCHE INFORMATIE

Adres : 100 Chaussée de Mariemont, 7140 Morlanwelz, België

Openingsuren: Het museum is geopend van dinsdag tot zondag van 10u tot 18u (april - september) / 10u - 17u (oktober). Laatste ingang 45 minuten voor sluitingstijd.

Tarieven : De **permanente collecties** van het Museum zijn **gratis**.
Tijdelijke tentoonstellingen kosten €8 per volwassene. Andere prijzen en kortingen:

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

www.musee-mariemont.be

Lic IBZ: 0896.616.431

Visuals copyright Mariemont 2022

PERSCONTACTEN

BE CULTURE

General Manager: **SÉVERINE PROVOST**

Project Coordinator: **FLORIEN DOOMS** florien@beculture.be - 0032 (0)494 87 71 09

info@beculture.be - 0032 (0)2 644 61 91

Verantwoordelijke voor de Dienst Communicatie van **Mariemont**

ALICE HERMAN alice.herman@musee-mariemont.be – 0032 (0)472 92 73 41

DP Van Pompeï tot Mariemont
Nieuw Paviljoen voor de fresco's van Boscoreale
Koninklijk Domein en Museum van Mariemont
www.musee-mariemont.be

HET KONINKLIJK DOMEIN EN MUSEUM VAN MARIEMONT

Het Domein van Mariemont is zowel een natuurpark als een historische site, waar de romantische ruïnes van een 18de-eeuws kasteel naast eeuwenoude exotische bomen staan. In het hart van deze groene oase ligt het **Koninklijk Museum van Mariemont** dat, als wetenschappelijke instelling van de Franse Gemeenschap, de collecties van de beroemde industrieel Raoul Warocqué (1870-1917) bewaart, bestudeert en promoot.

Het museum nodigt uit tot een reis doorheen de tijd en langsheen culturen; het verenigt de schatten van de grootste beschavingen ter wereld – van het oude Rome tot het oude China, via Egypte en het Nabije Oosten – met die van ons eigen verleden, van Henegouwen en België.

SAVE THE DATES

Mis onze volgende afspraken niet op het Koninklijk Domein en in het Museum van Mariemont!

- 25/06 – 26/06/2022: Inhuldigungsweekend van het frescopaviljoen van Boscoreale
- 24/09/2022 – 16/04/2023: Tentoonstelling *Egypte. Eeuwige passie*
- 08/10 – 09/10/2022: Evenement - *Explorarium Domein van Mariemont*
- 12/11/2022 – 9/04/2023: Tentoonstelling *Egypte. Eeuwige passie* - Het meervoudige leven van doodskisten